

Kuvailun ohjaus yhteistyönä – Kansalliskirjaston kuvailupolitiikka

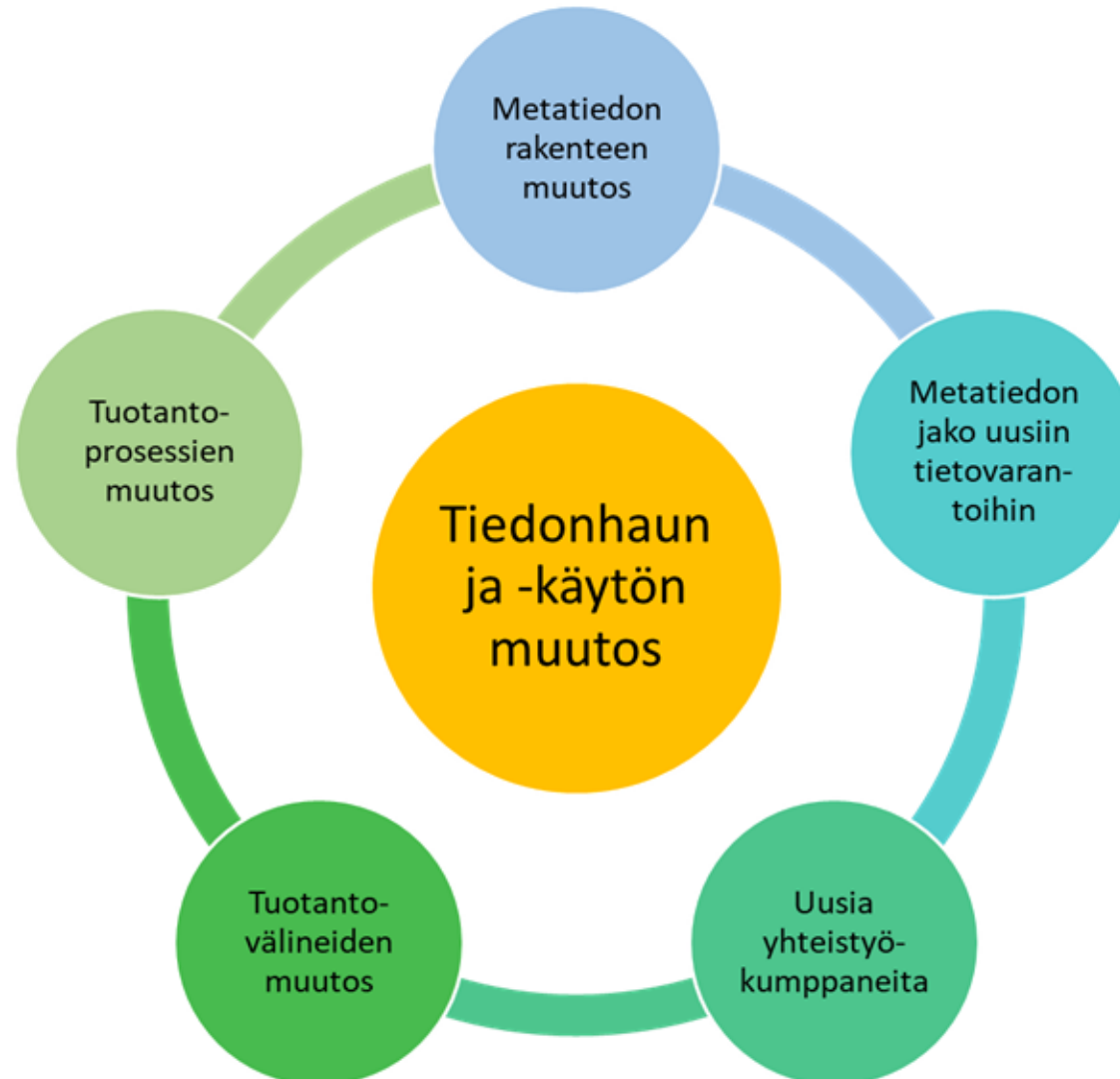
Kuvailun tiedotuspäivä 10.5.2022

Nina Hyvönen ja Katri Kananen

Kuvailupolitiikka linjaa kuvailuyhteistyötä

- Selkeyttää ja syventää Kansalliskirjaston roolia kansallisena kuvailun ohjaajana
- Varmistaa kuvailujen kansallista ja kansainvälistä yhteentoimivuutta kuvailun rakenteen muuttuessa
- Huolehtii Kansalliskirjaston ja sen yhteistyökumppaneiden yhteisistä kuvailun kehittämislinjoista kuvailun ekosysteemissä

Kuvailupolitiikkaan vaikuttavat muutokset 2020-luvulla

Kuvailupoliittiset teemat

- 10 tavoitetta jaettu neljään teemaan:
  - **Teema 1:** Metatietoon kohdistuvat kehittämistavoitteet
  - **Teema 2: Metatietoyhteistyön kehittämistavoitteet**
  - **Teema 3:** Metatietotuotannon kehittämistavoitteet
  - **Teema 4:** Metatietoon liittyvien toimintatapojen ja viestinnän kehittämistavoitteet

Metatietoyhteistyön kehittämistavoitteet

- Metatietoyhteistyön tiivistäminen kirjastojen, arkistojen, museoiden, julkaisualan ja tutkimusalan kanssa
  - Tiivis yhteistyötä kirjastosektoreiden kanssa kaikkien sektoreiden metatietotarpeiden yhteensovittamiseksi
    - Yhteistyö yleisten kirjastojen metatietotyöryhmän kanssa
  - Yhteistyö julkaisualan kanssa
    - Kansalliskirjaston uuden tunnisterekisterin kautta kattavaa ja laadukasta ennakkometatietoa
  - Yhteistyö tutkimusalan kanssa tutkimusdatan ja aineistopakettien kuvailun kehittämiseksi
    - Selvitetään, miten parhaiten voitaisiin tukea tutkimusdatan kuvailua (käytännössä koulutuksia ja seminaareja yhdessä CSC:n ja muiden toimijoiden kanssa)

Esimerkkejä metatietoon ja kuvailuun kohdistuvista toimenpiteistä

- Selkeytetään ohjeistusta yhteistyössä kuvailuryhmien kanssa
  - Ajansäästöä kuvailijoille
- Määritellään metatiedon laatutasot mm. tiedonhaun näkökulmasta:
  - Tarkkuutta tiedonhakuun
- Lisätään metatietoihin linkkejä ja kielineutraaleja tunnisteita:
  - Kattavuutta tiedonhakuun
- Lisätään metatietoon luotettavuutta ilmaisevia ominaisuuksia:
  - Metatiedon uusiokäyttöä ja jatkojalostamista

Esimerkkejä kuvailuyhteistyön toimenpiteistä, 1

- Metatiedon 2020-luvun kehityksessä korostuvat kansainvälisen yhteistyön lisääntyminen, kansallisen tuotantoyhteistyön tiivistyminen sekä tekoälyn ja automaation vuorovaikutus metatiedon kanssa
  - Metatiedon kansallista ohjausta selkeytetään ja linkittyvyyttä parannetaan. Metatiedon laatutasot määritellään asiakkaiden, kumppaneiden ja kansainvälisten standardien näkökulmista
  - Jatketaan kuvailuryhmien yhteistyön tiivistämistä
  - Kaikki sitoutuvat yhteisiin ohjeistuksiin
- Vuorovaikutusta lisätään metatiedon tuotannon ja asiakasliittymien välillä tiedonhaun kehittämiseksi
  - Vuosittaiset keskustelut Finna-yksikön ja kuvailuryhmien välillä

Esimerkkejä kuvailuyhteistyön toimenpiteistä, 2

- Metatiedon kansainvälinen linkittyvyys ja yhteentoimivuus varmistetaan tuottamalla kansallisia linjauksia ja tukirakenteita.
  - Kansalliskirjasto sitoutunut edistämään linkitettyä dataa
  - Perustettu Linkitetty kirjastodata-projekti
  - Edistetään FAIR-periaatteiden toteutumista Kansalliskirjaston palveluissa sekä lisätään yleistä tietoisuutta periaatteista
- Tarjotaan auktorisoitua metatietoa ja asiantuntijuutta uusille kumppaneille
  - Laatuja ja tehokkuutta, esim. Finton sanastojen käyttö tutkimusaineistojen ja –datan kuvailussa

Esimerkkejä kuvailuyhteistyön toimenpiteistä, 3

- Päivitetään Metatietosanaston rakennetta ja teknisiä ratkaisuja kuvailuryhmäyhteistyön ja sisällön näkökulmasta
  - Uuden RDA:n myötä
  - Tutkimusdataan/aineistoon liittyen
  - BIBFRAMEn osalta
  - KAM-yhteistyön näkökulmasta

Esimerkkejä kuvailuyhteistyön toimenpiteistä, 4

- Vaihdetaan kuvailuvälineet metatietojen linkittämistä tukeviksi
  - Primäärikuvailusta auktorisoitujen metatietojen tuottamiseen ja laaduntarkkailuun
  - Uusi Melinda – keskustelut uudennlaisesta työnjaosta linkitetyn metatiedon tuottamisessa > keskustelua ja Flinga

Kiitos!

Nina Hyvönen
Tietojärjestelmäpäällikkö
nina.hyvonen@helsinki.fi

Katri Kananen
Palvelupäällikkö
katri.kananen@helsinki.fi